

Riga Crypto si Iapona Enigel-simbolistica

Asa cum observa Ioana Em. Petrescu, "Incompatibilitatea fapturii firave a gandului transforma povestea nuntii interzise din epitalam in bocet. Retinand din "sfanta raza a Alexandrei" disjunctia gnostica dintre materie si spirit balada rigai Crypto converteste aceasta opozitie din principiu - antropocentric de ierarhizare cosmica in viziune a unor destine paralele.

Universul inocent al materiei, lipsit de suflet solar si animat de "inima ascunsa" traieste etern centrat in jurul fantanii paradisiace universal-uman - a preacumintii Enigel traieste concentrat pe axa propriului suflet "sufletul-fantana" - reflex al foxului ceresc cerebrand nu eternizarea nedesfacuta a umbrei, ci "roata alba" care stapaneste "sufletul-fantana".

Simbolul central al textului este Soarele, agent al nuntii eveniment al reunirii in tot sau in unu si punct critic al devenirii.

Spre deosebire de traditioanala pereche de "nuni" cosmici- soarele si luna - la Ion Barbu, soarele este unic. El se oglindeste in fapturi, acvaticul ("sufletul-fantana" sau "sukul dulce") captandu-i imaginea. La lampi de gheata lumina gandirii- el cerceteaza visul polului, luminandu-l : "Greu taler scump cu margini verzi/ De aur" si "roata alba" din sufletul abisal sunt expresii ale transcederii opozitilor

Riga Crypto este faptura frageda, predisupusa germinatiei pure, fara inflorire, "mirele poienii" racoroase si adumbrite.

Prin Crypto, asa cum observa criticul citat anterior, Barbu celebreaza "eternitatea materiei insomnurate", la poetul nostru materia avand radacini paradisiace, nu infernale, ca in religiile lumii: "Caci Barbu e u mare poet al materiei-dar nu al materiei triumfatoare (ca Heliade sau Calinescu), nici al voluptatii universului material al rodului, ci al unei materii fragile, plapande, etern amenintata, dar suav inconstienta de aceasta amenintare.

Poezia lui coboara in somnul materiei si descopera aici, infiorata, umbra viitoare, nebanuita, a mortii. Goana nauca, din loc in loc, a ultimului centaur "in ziua din urma" si carnea topindu-i-se, "melc de abur", in asfintitul verde, , albusul inocent adormit, in trei "atlazuri" inainte de a fi ros de galbenus ; "melcul prost, incetinel", scos din eternitatea somnului de un descantec mincinos-toate aceste chipuri ale materiei inocente, trecand din somn in moarte, sunt infatisari predilecte ale Fiintei, trairu-si "punctele critice" in poezia lui Barbu.

Toate caracteristicile ei-umiditatea (uneori vascoasa) , racoarea, fragezimea plapanda- reapar in "ciuperca cruda de padure pe care Enigel se teme s-o culeaga" (Ion Barbu si poetica postmodernismului).

Suava ispitire a regelui este demoniaca doar pentru cei apartinand unui alt nivel ; asa cum bine intelege "cumintea" Enigel, vietuirea la "vesnic tron de roua" pe care el i-o ofera ar echivala cu damnarea eterna. Carnea e povara trupului neluminat, ea creste vizitata de gandul-otrava-

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

fantasma nascuta la umbra.

Lapona Enigel, "vara dreapta" a ursului alb, este "om-fiara batrana". Batranetea/rezistenta ei miraculoasa este cea a speciei, iesite invingatoare datorita puterii (de a indura povara cunoasterii, de a-i sacrifica pe cei mai slabi) pe care i-o confera mintea, "sufletul-fantana".

Lapona este emblema spiritului dual, e "urgisita" prin caderea spiritului in materie, pep amant. Lumea ei e centrata asupra propriului suflet-oglinda, iar refuzul de a se lasa ispitita de Crypto e un mod de a celebra "vocatia celesta", "pastrata de samanta divina a sufletului".